

Čís. 1429.

Záhlaví obžaloby i její odůvodnění tvoří jediný celek navzájem se doplňující; záhlaví obžaloby má při tom jen účel individualisovati žalovaný trestný čin co do místa a času, by pro obžalovaného bylo vyloučeno nebezpečí opětného stíhání a odsouzení pro týž čin.

Souběh zločinu nedokonaného svádění k smilstvu dle řu 8 a 132 tr. zák. a násilného smilstva dle řu 125 tr. zák.

(Rozh. ze dne 2. ledna 1924, Kr I 429/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Hradci Králové ze dne 24. dubna 1923, pokud jím stěžovatel byl uznán vinným nedokonaným zločinem svedení ke smilstvu dle řřů 8 a 132 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

V obžalobě ze dne 22. září 1921 jest jednání, obžalovanému za vinu kladené, vylíčeno v ten způsob, že, když Marie J-ová, jež zaměstnána byla u obžalovaného jako služka, přinesla dne 19. června 1921 asi po 9. hodině večerní z chléva mléko do kuchyně, chytil ji obžalovaný do náručí, oběma rukama strhl ji na klín, líbal ji a mačkal na prsou, hmatal mezi nohy přes šaty i na nahém těle, při čemž ji sváděl, by mu byla po vůli, že jí koupí šaty a botky, dále, že, když J-ová odmítla jeho návrhy a násilím se mu chtěla z rukou vyvinouti, učinil ji vykonaným, v obžalobě blíže vyloženým násilím neschopnou, by mu odpor činila, a že ve stavu tom jí k nemanželské souloži zneužil. Obžaloba kvalifikovala tento děj, jehož soustředění a vyvrcholení spatřovala ve vykonaném násilí na J-ové a ve zneužití jejím k souloži ve stavu neschopném odporu, jako zločin násilného smilstva dle řu 125 tr. zák. a zločin svedení ke smilstvu dle řu 132 tr. zák. Jestliže obžaloba mluví v záhlaví jen o tom, že obžalovaný J-ovou učinil neschopnou k odporu a jí k souloži zneužil, a, vidí-li toliko v této činnosti oba uvedené zločiny, jest to jen právnická kvalifikace skutku se strany obžaloby, na kterou arci soud dle zásad řřů 262, 263 a 267 tr. ř. není vázán. Porotní soud přidržel se sice této kvalifikace a dal jí výraz i v otázkách na porotce. Leč zrušovací soud na zmateční stížnost obžalovaného neshledal kvalifikaci tuto zcela bezvadnou, vysloviv, že v tomto případě by byl myslitelný jen souběh zločinu nedokonaného svedení se zločinem násilného smilstva. (Rozh. ze dne 7. prosince 1922, č. j. Kr I 1346/2.) Tomuto ná-

hledu zrušovacího soudu přizpůsobil se obžalobce, změniv při novém porotním líčení kvalifikaci §u 132 tr. zák. na §§ 8 a 132 tr. zák., kterou shledával v tom, že obžalovaný J-ovou sváděl, a že toliko pro překážku odjinud v to přišlou zůstalo při pokusu. Obhájce se změnou touto projevil souhlas. Porotní soud dal pak porotcům dvě hlavní otázky, jednu na zločin dle §u 125 tr. zák. a druhou na §§ 8 a 132 tr. zák. Porotci popřeli otázku prvou a odpověděli kladně na otázku druhou, v důsledku čehož byl obžalovaný uznán vinným nedokonaným zločinem dle §u 132 tr. zák. Zmateční stížnost obžalovaného napadá tento odsuzující výrok především důvodem zmatečnosti čís. 7 §u 344 tr. ř., tvrdíc, že prý druhá hlavní otázka překročuje nepřipustně obžalobu, poněvadž prý v záhlaví obžaloby mluví se jen o tom, že obžalovaný Marii J-ovou učinil násilím neschopnou k odporu a jí k souloži zneužil, kdežto prý to, co tomuto násilí předcházelo (braní na klín, sahání pod sukně, líbání), tedy nějaký nezdařený pokus svedení ke smilstvu žalováno nebylo. Stížnost jest bezdůvodna. Především dlužno zdůrazniti, že při zkoumání otázky, stížností nadhozené, sluší na záhlaví obžaloby a její odůvodnění pohlížeti jako na jeden celek, navzájem se doplňující, a že záhlaví má ve smyslu §u 207 čís. 2 tr. ř. na zřeteli jen individualisaci trestného činu do té míry, by vyloučeno bylo pro obžalovaného nebezpečí opět-ného stíhání a odsouzení pro týž čin, kdežto bližší vyličení děje je vyhrazeno důvodům. Předmětem obžaloby jest konkrétně určitý příběh, to jest účast obžalovaného na určitém příběhu, který dle náhledu žalobce přivodil trestný výsledek. Příběh ten vypravuje odůvodnění obžaloby a jest proto odůvodnění toto směrodatným pro otázku, zda nastalo překročení obžaloby či nikoli. Je proto předmětem obžaloby nikoli speciálně označený delikt, to jest určitá právnická kvalifikace jeho, nýbrž konkrétně určitý skutek. Posuzuje-li se věc s tohoto hlediska, nemůže býti o překročení obžaloby ve smyslu §u 267 tr. ř. řeči. Neboť ony skutečnosti (vzetí J-ové na klín, mačkání na prsou, sahání pod sukně a líbání), o kterých se mluví v druhé hlavní otázce, jsou úplně obsaženy v důvodech obžaloby a nelze proto tvrditi, že by na tyto činy obžaloba původně nezněla. Vyličením příběhu v důvodech obžaloby je však po skutkové stránce kryt i předpoklad, že zůstalo při pokusu. Právě se tam, že obžalovaný sváděl J-ovou, by mu byla po vůli, a že, když odmítla jeho návrhy a násilím se mu chtěla z rukou vyvinouti, použil skutečného násilí a její odpor fysickou mocí zlomil. Z toho je nadevší pochybnost jasno, že překážka odjinud v to přišlá, na niž veřejný obžalobce poukazoval, záležela v úspěšném odporu, který J-ová svodům obžalovaného kladla. Dle toho odpovídá skutkový podklad druhé hlavní otázky zcela skutkovému podkladu obžaloby ze dne 22. září 1921, a nebylo proto zapotřebí, by byla obžaloba při hlavním přeličení rozšiřována, nýbrž stačilo, když veřejný obžalobce uvedl kvalifikaci dřívějšího, původně již založeného skutkového podkladu, v soulad s oním právním názorem zrušovacího soudu. Důvod zmatečnosti čís. 7 §u 344 tr. ř. není proto opodstatněn.

Dále uplatňuje stížnost důvod zmatečnosti čís. 6 §u 344 tr. ř. pro domnělé porušení předpisu §u 318 tr. ř. Leč ani tu není v právu. Bez-

podstatnost jejich výtek vyplývá již z hořejších úvah. Pravdu má, že hlavní otázka může býti ve smyslu Šu 318 tr. ř. dána jen na čin, jenž byl žalován. Bylo však již dovedeno, že i ono »úvodní laskání« (vzeti na klín, libání atd.), které předcházelo vykonanému násilí, dlužno považovati za předmět obžaloby, a že na tomto pojetí věci nemění ničeho okolnost, že veřejný obžalobce čin v obžalobu daný nekvalifikoval způsobem zákonu zcela odpovídajícím a že v důsledku této částečně pochybené kvalifikace nepojal do záhlaví obžaloby skutečnosti, opodstatňující pojem svádění ve smyslu Šu 132 tr. zák. Stačilo, že po rozumu předchozího rozhodnutí zrušovacího soudu Kr I 1346/21 kvalifikaci činu pozměnil, a že změna ta došla výrazu i v otázce na porotce. Stížnost vytýká, že prý ani v obžalobě, ani v II. hlavní otázce není řečeno, pro jakou skutkovou okolnost zůstalo svádění pouhým pokusem. I v tomto ohledu bylo již podotknuto, že k dokonání zločinu dle Šu 132 tr. zák. nedošlo pro odpor, J-ovou obžalovanému kladený. Považovala-li obhajoba nutným neb žádoucím, by ona nemožnost nebo náhoda, pro kterou nebyl čin dokonán, byla v druhé hlavní otázce také po skutkové stránce konkretisována, bylo na ní, by si vyžádala doplnění hlavní otázky vyznačením okolnosti té, čehož neučinila. Stížnost prohlašuje dále za pochybeno, že skutkový podklad obžaloby, jenž prý se jeví býti jak dle vyličení obžaloby, tak i obžalovaného a J-ové jednotným souvislým celkem, byl rozčleněn na dva věcně souběžné delikty. Tento postup byl prý nepřipustný, zejména pro nemožnost, určitě vymeziti, proč se delikt skutkově rozpadá a kdy a pro jakou překážku končil delikt dle §§ 8 a 132 tr. zák. a kdy začal delikt dle Šu 125 tr. zák. Stížnost není důvodna. Dle výpovědi Marie J-ové a podle založeného na ní obsahu obžaloby pokoušel se obžalovaný J-ovou nejprve různými erotickými projevy a zejména slibem, že jí koupí šaty a botky, učiniti povolnou k souloži. To se událo v kuchyni. Když však J-ová odmítla jeho návrhy a chtěla se mu násilím z rukou vyvinouti, rozhodl se obžalovaný pro použití násilí. Chopil J-ovou do náručí a odnesl ji z kuchyně přes jídelnu do ložnice, kde pak odpor její skutečným násilím zlomil a soulož na ní vykonal. Z toho vyličení plyne, že rozčlenění hořejšího skutkového děje ve dvě skutkové podstaty, podřaděné různým ustanovením zákonným, bylo zcela na místě. Neboť jednání v kuchyni opodstatňovalo všechny znaky zločinu dle Šu 132 tr. zák., jenž dokonán nebyl jen z té příčiny, že napadená J-ová smilnému útoku odolala. Tomuto trestně samostatnému činu následoval pak další útok, podniknutý na J-ovou v ložnici, jenž dle vyličení obžaloby a J-ové naplňoval zase všechny zákonné předpoklady zločinu dle Šu 125 tr. zák. Nejde proto v tomto případě o jednočinný souběh zločinů, kde jeden a týž čin trestný podřaděn býti může různým ustanovením zákona, docházejí-li v činu samostatného výrazu všechny jak objektivní, tak i subjektivní znaky skutkové podstaty dotýčných ustanovení zákonných, nýbrž o souběh vícečinný, ježto dle obsahu spisů šlo o dvě místní i časově od sebe oddělená období činnosti, z nichž každé vykazovalo veškeré zákonné známky různých trestných činů. Nebylo proto závady, když žalobní děj byl v otázkách na porotce rozčleněn na věcně souběžné delikty, a nelze tudíž v postupu soudu spatřovati ani vytýkané porušení předpisu Šu 318

tr. ř., ani porušení Šu 267 tr. ř., jak již shora dovedeno. Tím je prokázáno, že otázka znějící na nedokonaný zločin dle Šu 132 tr. zák., nebyla nikterak nadbytečnou, ani logicky protikladnou, ale že naopak odpovídala jak skutkovému ději, tak i zákonu. Namítá-li stížnost, že vzhledem k tomu, že v tomto případě došlo k soulož, bylo protismyslným dáti otázku a přisvědčiti k ní, že čin ten nebyl dokonán, dlužno na to odvětit, že dle stavu a vývoje věci tvořila vykonaná soulož složku časově pozdějšího zločinu dle Šu 125 tr. zák. a nikoli časově předcházejícího zločinu dle Šu 132 tr. zák., jenž dokonán nebyl pro úspěšný odpor J-ové. Důvod zmatečnosti čís. 6 Šu 344 tr. ř. není proto opodstatněn v žádném z uplatňovaných směrů. Hořejšími úvahami je stížnosti odňata půda pro dovolávání se důvodu zmatečnosti čís. 10 c) Šu 344 tr. ř. z té příčiny, že prý, pokud se jedná o zločin pokusu svedení ke smilstvu dle §§ 8 a 132 tr. zák., schází obžaloba ve směru tomto, nehledě ani k tomu, že předpokladem pro užití tohoto zákonného ustanovení jest podle začátečních slov odstavce 10 c) výrok soudu porotního o otázce, zdali schází obžaloba, dle zákona potřebná. Rozsudek však neobsahuje vůbec výroku takového a obžalovaný ani netvrdí ve zmateční stížnosti, že takový výrok jest v rozsudku obsažen. Zmateční stížnost nemá tudíž ve směru tomto vůbec základu v čís. 10 Šu 344 tr. ř. předpokládaného, pročez nelze k ní přihlížeti.

Čís. 1430.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Nezvýší-li se vsunutím se zbytečného článku do přechodu předmětu potřeby k spotřebiteli cena jeho nad onu, za kterou by jej spotřebitel dostal v řádném obchodě, nejde o řetězový obchod.

(Rozh. ze dne 2. ledna 1924, Kr II 205/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 6. března 1923, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem podle Šu 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Ustanovení Šu 11 čís. 4 zákona o válečné lichvě staví řetězový obchod na roveň jiným pletichám, jež jsou způsobilé stupňovati cenu předmětu potřeby. Vyžaduje se tedy dle doslovu zákona také ke skutekové povaze přečinu řetězového obchodu, by bylo pachatelovo jednání způsobilým, stupňovati cenu předmětu potřeby. Touto cenou míní zákon buď cenu, utvořenou na základě hospodářsky oprávněných nákladů výrobních, rozmnoženou o přiměřený zisk, nebo cenu tržní, jde-li o zboží, při kterém jest tato cena výsledkem řádného obchodování a volné soutěže, nebo konečně cenu státem na určité předměty stanovenou. Vsu-